

IETS OVER HET KOOIKERHONDJE

door P. Kempenaar, Kollumerzwaag (Fr.)

Bij veel mensen bestaat tegenwoordig gelukkig een streven om voortbrengselen van onze cultuur, zoals monumenten, landschapsparken, klederdrachten en oude gebouwen, te behouden. Zo zijn er ook mensen die zich verdiepen in het kooikerhondje, een van de oud-nederlandse rassen die opnieuw van de grond moeten komen. Een voor ons bijna antiek hondje met een heel belangrijke voorgeschiedenis, waarvan jammer genoeg heel weinig op papier is gezet. Dat het een oud ras is blijkt wel uit de bewaard gebleven benaming "Willem de Zwijgerhondje". In de slag bij Hermigny immers was het een kooikertje, dat alarm sloeg en daardoor bijdroeg aan het mislukken van de overval der Spanjaarden en de redding van de Prins van Oranje. Deze naam is in de oorlog veranderd om de naam Oranje niet te veel te noemen en in opspraak te brengen.

Een heel bekende vrouw voor ons als kynologen is de barones van Hardenbroek von Ammerstoll, die verschillende oude rassen, waaronder het kooikerhondje, van een wisse ondergang heeft gered. Zij heeft daartoe verschillende kooikertjes opgespoord, en begon in 1943 met de geregistreerde fokkerij. De voorlopige erkenning van het ras dateert van 18 juni 1966, toen ook de eerste raspunten werden opgesteld. De érkennung als ras heeft de Raad van Beheer verleend op 20-12-'71.

Maar wat is nu een kooikerhondje? Voor wat het uiterlijk betreft het volgende: de kleur is wit met oranje platen, een blesje op het voorhoofd tot tussen de oren, langharige oren met oorbellen die gitzwart moeten zijn, de staart nagenoeg altijd voor de helft wit en naar boven gedragen. De gehele beharing is trouwens lang, aan de voorpoten bevedering en achter een mooie broek. Verder moet het hondje (hoogte ca 35 tot 38 cm) goed gespierd zijn, en een schaargebit alsmede ovaalvormige voetjes hebben. Wat karakter betreft is het een kwiek en, als er onraad is, luidruchtig maar wel vriendelijk en eerlijk hondje, honkvast, waaks en fel op mollen en ratten. Ook voor een bunzing of verwilderde kat deinst het diertje niet terug. Kortom, ondanks het klein formaat, een lang niet voor iedereen geschikt hondje, wat ruimte nodig heeft en beslist geen schoothondje is.

Maar dat is ook nooit de bedoeling geweest. Het eigenlijke werk van het kooikerhondje is dat in een eendenkooi. De eendenkooi was vroeger een extra bron van inkomsten voor de boeren in de kuststreken. De eenden kwamen in de herfst vanuit het hoge noorden, via de kust van Denemarken en Duitsland, naar Nederland en zochten, ook omdat de winters toen over het algemeen strenger waren, beschutting in de kooi. De eendenkooi kan men enigszins vergelijken met een plantsoen met vijvers, waar overdag veel eenden verpozen, die 's avonds uitvliegen om bij het krieken van de dageraad weer terug te keren. De taak van het hondje in de kooi is om de eenden in een bepaalde vangpijp te lokken waar ze gepakt kunnen worden. Omdat het beestje kwiek is en een opvallende kleur heeft worden de eenden nieuwsgierig en volgen ze hem rustig.

Hoewel er door sommige mensen met zorg gefokt wordt om dit zo mooie ras weer op sterkte te brengen, is men er nog lang niet met de fokkerij. Daarom is er ook zoveel verschil als men ze ziet op een tentoonstelling. Nu is een zekere uniformiteit ook heel moeilijk te verkrijgen, vooral wanneer de keurmeesters een uiteenlopend standpunt hebben wat de raskenmerken betreft. Grote problemen zijn er bijvoorbeeld in het krijgen van zwart aan de oren; vroeger werd er wel gekruist met een hele kleine stabij vanwege de kleur en ook het jachttalent. Wel is er op het ogenblik een aparte rasvereniging die tentoonstellingen organiseert en alle mogelijke informatie verstrekt. Wie het plan heeft om een kooikertje aan te schaffen kan daar dan ook goed terecht (mevr. A.Frater Smid-van Thiel, Steenakker 9, Blaricum, tel 02153-14939). Aan te raden is vooral niet over één nacht ijs te gaan. Als u besluit een dergelijk hondje te nemen, neem dan een

puppy wat u zelf kunt opvoeden, maar houdt er wel rekening mee dat u dan een hondje heeft voor de eerstkomende 12 à 16 jaar.

Ik hoop hiermee de sluier van het ras kooiker iets te hebben opgelicht.